

A kiscseti
f a l u -
közösség
l a p j a

Kiscseti HÍRMONDÓ

Hattyú a tó jegén – farsang idején

Vízkeresztől hamvazószerdáig

A farsang ideje vízkeresztől (január 6.) hamvazószerdáig tart. Húsvét minden évben a tavaszi napjegyenlőséget követő holdtölte utáni vasárnap van, ha ettől a naptól számolunk vissza negyven napot, akkor kapjuk meg hamvazószerda dátumát. Ez idén március 13-ra esik.

Mohácsi busó maszk

A farsang évszázadok óta az evés, ivás, lakodalmak, disznótorok, jelmezes felvonulások időszaka. A szó a bajor-osztrák vaschang szóból származik, s eredetileg csak a bőjt előtti napokat jelentette. A farsangi időszak három utolsó napja a farsang farka, a legzajosabb mulatságok ideje. Húshagyo kedden este, a bált követően bögömetést tartottak, hogy éjfél után elcsituljanak a zajos mulatságok, és kezdetét vegye a nagybőjt, amikor már nem volt szabad húst fogyasztani.

Az időszak másik elnevezése a **karnevál**. A „hús elhagyása” jelentésű, középkori latin carnelevare szóból alakult ki. De hogy a farsangi maradék ne menjen kárba, a régiék kitálalták a „csoncakütsörtököt”. A hamvazószerda utáni csütörtökön így elfogyaszthattak mindent, ami a bái időszak alatt nem fogyott el.

Farsangi szokások

A magyar farsangi szokások középkori eredetűek, de a maszkos alakoskodás kezdetei az antik görög, római, germán pogány szokásokig nyúlnak vissza. A középkorban az egyház tiltotta a farsangot, mert az ördög művének tartotta, a szabadosság, a bujaság megtestesülését látta benne.

A farsang a tavaszvárás időszaka. A mulatságokban használt rémisztó maszkok, a zajkeltés és hangoskodás mind a tél elijesztésére, kiűzésére szolgálnak. A mohácsi délszlávok busójá-

rása napjainkban is élő szokás. A busók fából faragott álarcokban jelennek meg, rituális táncot adnak elő. A busóálarcot eredetileg csak a felnőtt sokác férfiaknak volt szabad feltenniük, a legények másfajta álarcot viseltek. Régen emellett még sok helyen a pártában maradt lányokkal tuskót húzattak, a fiatalok pedig kasket ütöttek.

A farsangi lakodalmas játékok közül leglátványosabb a nyugat-dunántúli rönkhúzással összekötött álházasság volt. A kivágot fát végighúzták az úton a leányokból, legényekből álló párok. A rönkhúzást olyankor rendezték meg, mikor a községben abban az évben nem volt lakodalom. Szokásos volt a farsang idején a lányok, asszonyok külön farsangolása is. Régen ilyenkor tartották a legtöbb esküvőt. A házasságkötés napja azonban a hétfő vagy a szerda volt, hogy a hívők el tudjanak menni vasárnap a templomba. A nagybőjtig a remény színében, zöldben misézik a pap.

Kis farsangtörténelem

A természet újjászületését köszöntő tavaszünnepen a régi görögök Dionüszosznak áldoztak, az ókori Rómában a február 15-én rendezett Lupercalia-ünnepeken kecskét szenteltek az isteneknek. Ezeket a régi, pogány ünnepeket később az egyház keresztény tartalommal tölthette meg. A középkorban is tovább éltek ezek az álarcos,

Velencei maszkok

közül kiemelkedik a farsangi időszak utolsó keddjén rendezett ún. Narrenfest, vagyis bolondok keddje. Szintén német nyelvtudletlen szokás a Weibermühle (csodamalom) meséjének megelevenítése.

A történet szerint a fiatal férfi csúf banyát vesz feleségül, végül aztán a molnár kellő jutalom ellenében fiatal lánnyá „örli vissza” az öregasszonyt. A **riói karnevál** hatalmas díszes felvonulása, ahol feldíszített kocsiakkal vonulnak végig az emberek az utcákon. Ezen a szambaiskolák képviselői ropják a táncot.

„Az vagy, amit megeszel!”

A fenti címmel tartott előadást a Tudósok éjszakáján **Wilhelm Márta**, a Pécsi Tudományegyetem tanára. Mivel táplálkozásunk az egészségünkre, és a külsőnkre is hatással van, arra kértem őt, hogy olvassonk számára foglalja össze előadásá főbb „üzeneteit”.

– **Miért tartotta fontosnak ezt a témát, milyen anomáliákat lát a táplálkozásunkban?**

– Az ember évezredekden keresztül az állatokhoz hasonlóan ösztönösen megérezte, milyen táplálékokra van szüksége, hogy milyen vitaminok, ásványi sók hiányoznak a szervezetének. Az állattartók jól ismerik azt a számunkra igencsak meglepő jelenséget, amikor négy lábú kedvenceink, a kutyák, macskák füvet „legelnek”, s teszik ezt azért, mert valamilyen anyagnak a hiányát érzik. A modern fogyasztói társadalmakban élő emberek - a manipulált, üres kalóriát tartalmazó élelmiszerek hatására - már többnyire félreértik, vagy nem értik meg testük jelzéseit. Gyakori, hogy az egyes hiányokat éhségként élik meg, s erre úgy reagálnak, hogy fokozzák a táplálékbevitelt, felesleges, sőt káros üres kalóriákhoz juttatva a szervezetüket.

– **Mit jelent az, hogy üres kalória?**

– Üres kalóriához akkor jutunk, ha vitaminokban, fontos ásványi sókban, nyomelemekben és biológiailag hatékony anyagokban szegény, túlfinomított és magas kalóriaértékű az élelmiszer, amit fogyasztunk. Ilyenek a fehér, finomított lisztből készült pékáruk, a vajás sütemények, az édeseségek, az agyonfőzött, úgy is mondhatnám halott ételek... Ne csodálkozzunk, ha ilyen ételek fogyasztása után hiányérzetünk marad, minden valószínűség szerint egyszerűen csak valamilyen „fűre” lenne szükségünk ahhoz, hogy jobb legyen a közérzetünk. „Fűben, fában orvosság!” – ismerjük a régi mondást. Az emberek többsége ételeibe fűszerként, alapanyagként nem használ olyan növényeket, amelyekkel már az ősember is gyógyította vagy „roborálta” magát. A mai emberben az sem tudatosul, hogy a víz is orvosság. Amikor szomjasak vagyunk, akkor testünk jelzi a vízhiányt, s erre mit csinál az emberek nagy része? Víz helyett cukrozott leveket iszik, pedig ezekkel nem növeljük, esetenként még csökkentjük is a szervezet vıztartalmát. A víz az élet alapja. Születésünkkor testünk kb. 75%-a víz, melynek a korral csak kis mértékben szabadna csökkennie. Víz hiányában nem működik megfelelően az anyagcsere, az idegrendszer. A száraz bőr, a gyakori fejfájás, az emésztési zavarok, székrekedés és sok más panaszunk gyakran a vízhiányra vezethetők vissza. A civilizációs betegségek közül több megszüntethető vagy enyhíthető lenne, ha elegendő vizet fogyasztanánk.

– **Gondolom Ön is egyetért azzal, hogy a szokások és a reklámok hatása sokat árt táplálkozásunknak, ezért jó lenne már a gyereket egészséges életmódra és táplálkozásra nevelni.**

Keles napok a népi időjárás jóslásban

Febr. 2. – Gyertyaszentelő Boldogasszony

Gyertyaszentelő melege,

Sok hó és jég előjele.

Gyertyaszentelő hidege,

Kora tavasznak hírnöke.

Február 6. – Dorottya

Ha Dorottya szorítja,

Juliana tágítja. (a hóhőreketet)

Február 14. – Bálint

Ha házasonának a verebek bálintkor,

Készülődhetsz a tavaszra bámmikor.

Február 16. – Juliánna

Ha Juliska fészülökdi,

A tavasz már közeledik.

Február 19. – Zsuzsanna

Zsuzsanna, megszólal a pacsiroda.

Február 24. – Mátyás

Mátyás ront, ha talál, ha nem talál, csinál. (jeger)

Tisztelt Szerkesztőség!

Posta

Talán meglepődnek, ha megtudják, hogy lapjunk, a Kiscseti Hírmondó hozánk, a somogy megyei Felsőmocsoládára is eljutott. Egy rokonunk hagyta nálunk, aki korábban Kiscseten is megfordult. ...de ezzel még nincs vége a történetnek, ugyanis ezt követően járt nálunk Balatonszárszó polgármestere, aki szintén nagy tetszéssel nézegette a lapot, azután megjegyezte, hogy ilyen újság Szárszónak is kell. Hazatérve munkához látott, és egyben személyes részvállalásból azóta a szárszói önkormányzat is kiad hasonló helyi lapot. ...és így született meg a Szárszói Hírmondó, ami persze külsejében más, de szegről-végről mégiscsak testvér lapjuknak tekinthető. Munkájukhoz további szép sikereket kívánok!

Üdvözlettel: Csorba V. Mária

Felsőmocsolád

Tisztelt Levélírónk!

Köszönjük kedves tudósítását! Soraival valóban meglepetést szerzett nekünk, örülünk, hogy újságunk ilyen meszire eljutott. Az pedig, hogy – a (téli) kétezes lakosú – Balatonszárszó újságalapításának, ha ilyen spontán módon is, „ötletadó” lehetünk, külön öröm számunkra. Mégegyszer köszönjük levelét, és a Hírmondót mostantól az Ön e-mail címére is eljuttatjuk.

Tisztelettel: a Hírmondó szerkesztői

A L V É G T Ő L · A · F E L V É G I G

Az ecseti konyha kincsei 15.

Bíró Mária konyhájában két fiatal tehetség is szorgoskodik: Rebeka és Réka. A most bemutatott sütemény a lányok kedvence, mindketten (igazoltan!) önállóan is el tudják készíteni. Ez a nagyok számára kitűnő sör- vagy borkorsolya meleg előételként is pompásan megállja a helyét, ez esetben viszont – gazdagságára való tekintettel – szerényebb adagok fogyasztását javasoljuk, különben könnyen főtéllé válik!

GAZDAG háromszögek

Hozzávalók: (4 személyre)

A tésztához:

80 dkg liszt
5 dkg élesztő
1 evőkanál cukor
5 dl tej
1 csapott evőkanál só
2 dl étolaj

A töltelékhez:

20 dkg sonka felkockázva
10 dkg bacon felkockázva
2 db lilahagyma
10–15 dkg reszelt sajt
2 gerezd fokhagyma
1 tejföl

A tetejére:

2 evőkanál tejföl
1 tojás sárgája
5 dkg szárazmag

Az összetevőkből összegyúrjuk az alaptésztát. Félretesszük és kelni hagyjuk. Ha megkelt, körülbelül 2 cm vastagságúra nyújtjuk, és egyenletesen elterítjük rajta a közben előkészített töltelékét. A tésztát a töltelékkel – a beiglihez hasonló módon – föltekерjük. A tojássárgáját a tejfőllel elkeverjük, beleszórjuk a szárazmagot, és a keverékkel a tekercs felszínét gazdagon megkenjük. Ezután a tekercset egyforma háromszögekre vágjuk. A darabokat sütőbe tesszük, és sütőpapíron, 200 fokon hozzávetőlegesen 40–45 percig sütjük. A sütőből kivéve melegen tálaljuk.

Fotó: arczhiv

Jó étvágyat kívánunk! Mari, Rebeka, Réka

Kiscset Anno Elsőáldozók Kiscseten

A fénykép valószínűleg az 1960-as évek első felében készült. Az akkor elsőáldozó gyerekeket édesanyjukkal állította rendbe az ismeretlen fényképész. Az asszonyok, balról jobbra: Hanula Jánosné, Gubó Mihályné, Zachar Kálmánné, Miklián Jánosné, Matikovszki Józsefné, Nagy Józsefné, Petrovics Jánosné, Megyeri Ferencné és Vörös Lászlóné. A gyerekek ugyanígy: Hanula István, Gubó István, Zachar Jenő, Miklián Márta, Matikovszki Mária, Nagy Tibor, Petrovics János, Megyeri János és Vörös László.

Sajtótörténet 2.

Előző számunkban végig követtük a *Kisecseti Újság* történetét az1998-as első megjelenésétől 2007-ig, a lapot szerkesztő Pleva István haláláig. A lap megszűnése után hosszú ideig úgy tűnt, nem akad senki a faluban, aki újságcsinálásra adná a fejét. 2010. decemberében azonban – több mint három év szünet után – a *Kisecseti Újság* mégis újraélet, és az új kiadás első száma éppúgy színes nyomtatásban jelent meg, mint annak idején a lap leletős száma.

Fodor Csilla polgármester volt az, aki úgy gondolta, érdemes feléleszteni a hagyományt, mivel fontosnak tartotta, hogy a közügyekről a lakosság folyamatos tájékoztatást kaphasson.

A *Kisecseti Újság* indító száma (2010) és a *Kisecseti Hírmondó* 2011-es évfolyamának első száma

Tökéletes memória és „GPS”

A lovak világával foglalkozó írásunk befejező részében néhány olyan esetről számolok be, amelyek négylábú barátaink emlékezetének és tájékozódó képességének hihetetlen pontosságát mutatják. Ez talán még azok számára is érdekes lehet, akik jól ismerik az állatok viselkedését, és e tulajdonságaikkal kapcsolatban személyes megfigyeléseik is vannak.

Közszájjon forognak olyan történetek, melyekben egy-egy gazdájától messzire került kutya vagy macska nagy távolságról is hazatalált. Ugyancsak közismert a vándormadarak csalhatatlan tájékozódóképesége, iránytartásuk pontossága. Azok a lovasok, akik a lovaik által jól ismert területeket elhagyják, szintén megfigyelhetik, hogy minden olyan ponton, ahonnan hazafelé ösvény vagy út indul, lovuk húzni kezd ebbe az irányba. Bár a ló soha nem járt ezeken a helyeken, mégis mindig teljes biztonsággal választja a (légvonalban) helyes irányt. A következő esetek a lovak emlékezetének és tájékozódó képességének megdöbbentő pontosságát mutatják.

már biztos voltam az ötödikben... Az egész talán egy percig sem tartott. Őt koppanás – öt találat! Meglepetten vettem tudomásul a teljesítményt: lovam „vakon” is határozottan, könyvedén, centiméteres pontossággal(!) üggett végig a megtanult útvonalon.

A negyedik dimenzió

A Bakos völgyében keskeny földút kanyarog a patak mentén. A jó talajú erdei út, ahol rajtunk kívül más nemigen jár, a kis ménes minden lova számára jól ismert terep. A lovak mindig teljes biztonsággal választja a (légvonalban) helyes irányt. A következő esetek a lovak emlékezetének és tájékozódó képességének megdöbbentő pontosságát mutatják.

Öt koppanás

A Bakos-hátat szegélyező erdő ritkás szélén rövid ösvény kínálkozik a szinte mindig sáros dűlőút elkerülésére. Az ösvény nyomvonala néhány, már régen kivágott fa talajba simuló csonkját is érinti. Ha a lovas nem néz le, a patak könnyű koppanása akkor is jelzi ezek helyét. Mivel gyakran választom ezt, a lovak számára kellemesebb utat, megfigyelttem: öt ilyen kis csonk szegélyezi az ösvényt.

A ritkás erdőszélét csapadékos, meleg ápriliskönk ernyős fehér virágtömegével elborítja a vadmurok. A látvány különleges: a növények ernyős virágzata derékmagasságban összesimul, és ha szél fúj, olyan a fákat körülölelő virágmező, mint egy hullámokat vető fehér erdei folyó. A lovak ilyenkor szügyig „úsznak” a virágrengetegben, és hogy az ösvény merre lehet, az a virágzás végéig a növények titka marad.

Egy ilyen alkalommal, az erdőszélhez érve – mivel a dolognak különösebb jelentősége nem volt –, hagytam, hogy a lovam válassza meg a fák közt a neki tetsző útvonalon...

Az első koppanásnál azt gondoltam – talán véletlen. A második meglepett, de akkor már vártam a harmadikat. A harmadik után reméltem a negyediket, és amikor azt is meghallottam,

A *Kisecseti Újság* azóta – mint mindenki tapasztalja – havi rendszerességgel jut el a postaldákba, illetve ha valamilyen aktualitás szükségessé teszi, időközi számak is segítik a tájékoztatást.

A Hírmondó

A *Kisecseti Újság*ot megelőzően, 2010. szeptemberében egy másik újság is napvilágot látott. A nem sokkal korábban együletet alapító *Wágler László* vetette fel egy helyi lap indításának gondolatát. Mikor én (e sorok írója) értesültem erről, tudván, hogy a faluban van egy profi újságíró, aki nemcsak a nyomtatott sajtó, hanem a televíziózás és az internetes lapszerkesztés területén is nehézsúlyúnak számít, nevezetesen **Léderer Pál**, felkerestem őt az ötlettel. Miután igent mondott, elszántuk magunkat a kalandra – eldöntöttük, hogy elindítjuk a *Kisecseti Hírmondó*t. Ekkor még senki nem tudott a *Kisecseti Újság* újraindításának tervéről. Azt azonban már az előkészületek idején is tudtuk, hogy igazán jó, teljes értékű lapot csak az önkormányzattal együttműködve tudunk létrehozni, ezért komoly erőfeszítéseket tettünk, hogy

Fodor Csillát a lap szerkesztésébe bevonjuk. Próbálkozásaink azonban a két szervezet vezetőjének személyes ellentéte miatt sorra kudarcot vallottak. Mi viszont mindenképpen a faluközösség egésztésé szolgáltól, *független* újságot akartunk elindítani, ezért külső támogatót kerestünk. Így találtuk meg **Bánó Illdikót**, a Házvilág Kft. tulajdonosát, aki vállalta a lap kiadását – ezzel a nyomtatás költségeit is biztosítva.

Az ötletgazda az új helyzetet elfogadta, és továbbra is vállalta, hogy az **Élhető Falunkért Egyesület** a lapot az olvasókhöz folyamatosan eljuttatja.

Helyi téma

A Hírmondó szerkesztői az elmúlt két évben nagyon sok segítséget kaptak az ittlakóktól és egyénenként az önkormányzati képviselőktől is. Ha lapunk az olvasók érdeklődésére számot tarthat, akkor az nagy mértékben ennek a segítő együttműködésnek köszönhető.

A magunk részéről továbbra is arra törekszünk, hogy mind többen „ismerjük meg egymást”, hogy olyan írásokat közöljünk, amik a faluhoz és környékéhez kötődnek, és olyan – eldöntöttük, hogy elindítjuk a *Kisecseti Hírmondó*t. Ekkor még senki nem tudott a *Kisecseti Újság* újraindításának tervéről. Azt azonban már az előkészületek idején is tudtuk, hogy igazán jó, teljes értékű lapot csak az önkormányzattal együttműködve tudunk létrehozni, ezért komoly erőfeszítéseket tettünk, hogy

Bár sajnálatos módon az önkormányzattal, és így a *Kisecseti Újsággal* továbbra sincs kapcsolatunk, mégis kialakult egy hallgatóságos „munkamegosztás”. Mivel a hivatal lapja az önkormányzati ügyekről, testületi ülésekről, egyéb eseményekről, hivatalos tudnivalókról a lakosságok színté naprakészen tájékoztatja, így mi inkább ismeretterjesztő, szórakoztató magazin kívánunk lenni. Ha azonban úgy

FA

akkorát ugrott, ahogyan azt annak idején megtanulta – emlékezete fölülrítta közvetlen tapasztalatát! Kíváncsian vártam, hogy a következő alkalommal mi történik.

A csonka törzs vonalába érve a ló ismét tökéletesen hajtotta végre a mutatványt!

Aztán visszatért a jelenbe; harmadszorra a legtermészetesebben haladt át a valamikori akadály helyén, tudomásul véve a változást.

Szabálytalan kígyóvonal

A Bakos pataktól déli irányban meredek domoldal emelkedik a nándori szilvás magasságáig. Az oldalt sűrű erdő borította, illetve borítja ma is, leszámítva azt a darabját, amelyet egy éve – hazai szokás szerint, tarvágással – meredek pusztasággá változtattak. Korábban keskeny ösvény vitt föl a völgyből a gyümölcsösig, ami a szűk fordulónak, az egyenletes emelkedésnek és a jó talajnak köszönhetően kitűnő kiképző helynek bizonyult. A már edzett és megfelelően felkészített lovakkal sűrűn látogattunk ide.

A nagyméretű, keresek és lánctalpas fakitermelő gépek alapos munkát végeztek, a hegyoldal olyan lett, mintha fát, bokrot, aljnövényzetet soha nem látott volna, így az ösvénynek sem maradt semmilyen fellelhető nyoma. Korábbi megfigyeléseim alapján fölmerült bennem a kérdés: vajon a lovak követnék-e a láthatatlanná vált útvonalat, és ha igen, mennyire pontosan?

Hogy erről megbizonyosodjak, a következőt ta-

Főoldal a tartalmjegyzékkel

látjuk, hogy valamilyen, az egész közösség közérzetét befolyásoló esemény szükségessé teszi, akkor közügyekben is állást foglalunk. Országos vagy helyi politikával azonban egyelőre nem kívánunk foglalkozni.

Elektronikus média

Az utóbbi két évtizedben világszerte óriási szerephez jutott a tájékoztatásban, ismeretszerzésben is az internet. Az új eszközöt Kisecseten is egyre többen használják már napi szinten. A faluhoz és környékéhez is több weboldal kötődik. Elsőként a helyi szállásadók működtettek honlapot praktikus információkkal, 2011-től pedig az önkormányzat is létrehozta *Kisecset hivatalos honlapját*, ami a *www.kisecset.hu* címen érhető el.

Ismereteink szerint Kisecseti székhelyű rádió vagy kábeltévé alapítására még nem születtek tervek, és ilyen irányú tender kiírása a következő 5 évben sem várható. Ezért egyelőre azzal kell okosan gazdálkodnunk, ami valóban rendelkezésünkre áll.

Kisecseti hajóépítő

A hollandiai vízi „sárga angyal” hegesztőmestere: Grolyó Attila

Nincsenek megbízható adatok, de becslések szerint - közel félmillióra tehető azoknak a honfitársainknak a száma, akik külföldön vállalnak munkát napjainkban. A szám várhatóan még emelkedni fog a gazdaság közismerten nem túl rózsás helyzete miatt. Kisecsetről is évek óta többen próbálnak külföldön szerencsét. Nem feltétlenül kalandvágyból, hanem mert hovatovább nincs választásuk. Az „üttörök” egyike Grolyó Attila, aki most néhány hónapot itthon tölt: továbbképzí magát. Egy téli estén szakított időt rá, hogy meséljen a Hírmondónak nem szokványos ingázó életéről.

Start – hazai pályán

Romhányban született, 1968-ban, villanyszerelő papa és szakács mama harmadik gyermekéként. A munka szeretetét és a vállalkozó szellemet is tőlük örökölte. Balassagyarmaton lakatosnak, Szécsényben mezőgazdasági gép-szerelést tanult, és, mellesleg vendéglátoipari szakképesítést is szerezett magának, mert volt, amikor kocsmáros szeretett volna lenni. Az iskola után a romhányi téész-ben kezdett, majd behívták katonának. Mire leszerelt, megszűnt a téész, úgyhogy, mint tette korosztályában a legtöbb romhányi annak idején, elszegődött a csempegyárhoz, gépmesternek. Akkoriban, meséli, vagy ötezren dolgoztak ott, ő pedig a gyár minden részlegén megfordult. 1991-ben megnősült, de rá egy évvel már el is vált, és el is jött Romhányból.

Pestre ment dolgozni, albérletben lakott, de nem sokáig, mert hallotta, hogy a Kipszer hegesztőket keres németországi munkára, és gondolta: ilyen még nem volt, kipróbálja azt is. Kalandvágy? – Talán az is, de inkább az új megismerésének igénye, a kíváncsiság, az érdeklődés, válaszolja Attila. Azt mondja,

1. A hajótest hegesztett alapja, balra a hajó építetője

2. A felépítmény: fedézet és kormányállás

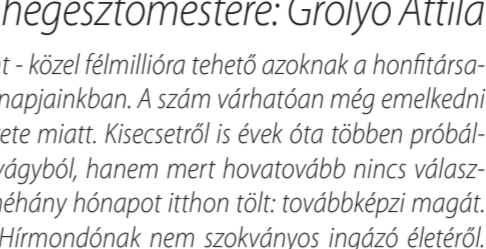
3. Elkészült a korrozíóvédő alapozás

4. A hajótest végleges festése

5. A FARO elhagyja az Eurpship Services üzemszarnokát

egy idő után minden munka egy kicsit rutin-ná válik a számára, ezért tanul mindig valami újat, így aztán váltani is könnyebben tud.

Az első állomás – Németország

A németországi munka – hídalaktrészeket hegesztett – nem volt leányálom, de nagyon tanulságos volt Attila számára. – Rabszolgamunka volt. A németek állandóan hajtottak minket, hogy,„schneller, schneller”(gyorsabban, gyorsabban), igaz rendszeren fizettek, meséli. Ott tapasztalta azt is, hogy,ahol kettőnél több magyar van, ott az egyik rögtön főnök akar lenni, és mindjárt mindent jobban is tud nálad”. Ebből aztán az is következett, hogy legközelebb már maga választotta meg, hogy kivel dolgozik együtt. – A hegesztésben az a jó, hogy a magad ura vagy, árul el egy fontos szakmai-emberi titkot.

A németországi vendégszereplésből mondhatni, tartós „cigányélet”, újfajta életmód lett: hetek-hónapok távol az otthontól, a családtól, a barátoktól, a hosszú hétvégeken, szabadságolások idején irány haza, de meg se melegedtél, már kell menni vissza. Maradnál, de nem lehet, mert itthon nincs se munka, se megbecsülés.

„Magyar vándor”

– Nem csak arról van szó – magyarázza a közel húszévi tapasztalattal bíró vendégmunkás –, hogy nincs melő, vagy, ha van, azt nem fizetik meg rendesen, hanem arról is, hogy el sem ismerik a jó teljesítményt. Itthon egy-egy bravúros megoldásodra azt se mondják, hogy kösz szépen, külföldön, főleg az íreknél és Hollandiában viszont hálásak neked a jó munkáért, és azt nem is rejtik véka alá. Az elismerés pedig számomra mindennél többet ér.

Attilának, aki eddig Németországban, Ausztriában, Írországbán, Belgiumban és Hollandiában bizonyított, több százezer munka- és sorstársa van az Európai Unió országáiban. A szakirodalom hipermobil – rendkívül mozgékony, rugalmas – migránsoknak nevezi őket. Egy részük szervezeten, mások a maguk szakállára találnak munkát, és mindig mennek a dolog után. Ez a munkavállalói kör hihetetlenül színes, és persze többnyire a szegényebb tagországokból verbuválódiók. Attila is dolgozott már együtt lengyelekkel, lettekkel, litvánokkal, románokkal, bolgárokkal, és többnyire jók a tapasztalatai. – Kedvesek, barátságosak, együttműködők. Jó velük dolgozni. Mondjuk, az északiai zóme iszik, mint a gödény, de csak munka után, és nem muszáj velük tartani. Én például nem is teszem. És a magyarok? – Tisztelet a kivételnek, de képtelenek együttműködni, irigylik egymás sikereit,

nyugdíjba készült. Eladták házuakat, kocsjukat, aztán a pénzsel beállítottak holland főnökökhöz, hogy építse meg álmai hajóját, amely nem csak új munkahelyük, hanem lakásuk is lett. Egy korszerű, kényelmes, minden igényt kielégítő folyami hajójavító műhelyt készítettünk, amellyel a meghibásodott hajókon szinte minden javítást el tudnak végezni, még a megsérült pro-

Az egyik óriás munkahely, a Komatsu gyár szerelőcsarnoka Hollandiában

nem segítik, inkább megpróbálják elgáncsolni a másikat, és az általános viselkedéskulturájukkal is gyakran bajok vannak.

Attila, kérésünkre rangsorba rendezi az országokat, ahol dolgozott már: a dobogó legmagasabb helyére Írország kerül, amelynek az embe-ri kapcsolatokra is jelest ad a nógrádi vándor. Utána Hollandia következik, majd Belgium, Ausztria, végül Németország.

Azt mondja, ő már megmarad ennél az életmódnál, fő célja, hogy a lányainak – a 8 éves Rékának és a 13. évében lévő Rebekának – mindent megadhasson az életben való érvényesüléshez.

– Nem pénzre, hanem tudásra gondolok, szögezi le, s még hozzáfűzi, olyan tudásra, amivel aztán bárhol a világban megállják a helyüket.

Nagy kaland Hollandiában

Nem mélyedünk el jobban a magyar jövő taglalásában. Inkább legutóbbi munkáját csodáljuk meg egy CD segítségével. Hollandia szívében, a mintegy ezer lelket számláló *Heerewaarden* településen a *Euroship Services* nevű hajóépítő kisüzem tulajdonosa, *Kees Cornelissen* foglalkoztatta. Attila az interneten talált rá a munkaodóra, akivel aztán Budapesten ismerkedett meg, és egy sikeres próbamunka után meg is állapodott. A feladat nem volt mindennapos: egy 24 méteres úszó hajójavító-műhelyt építettek acélból, s az összes hegesztési feladatot egyedül végezte el. Tizennégy hónapig tartott a munka, amit a belga megrendelő felesége fényképezőgéppel dokumentált. – A belga házaspár

pellert is ki tudják cserélni, anélkül, hogy partra kellene tenni a hajót. Mivel arrafelé az élet nem kis részben a vízen zajlik, nagy kereslet van az ilyen „vízi sárga angyalok” szolgáltatásaira. Óriási ünneplés volt, amikor vízre bocsátottuk a hajót, és meg voltak elégedve az én munkámmal is.

Elvágott uszály

A hollandiai Nijmegenben az elavult uszály teljes farrészét, mint a szalmái végét, levágták a még tovább használható hajótestről, aztán azonos méretű, új, korszerű farral hegesztették össze. Ennek a munkának oroszlánrésze Grolyó Attilára várt, aki 2 hónap alatt végzett vele.

Az régi hajótest és az új far összeillesztés előtt

A folytatás

Attila, bár nagyon megkedvelte holland munkaadóját, nem készült visszamenni. – Nagyon leszene van, farrasztó az 1600 kilométert levezten. Inkább közelebb, valószínűleg Ausztriában keres munkát, immár zsebében

Az építető házaspár. Maguk is minden hétvégét végigdolgoztak az üzemben

gát – mondja búcsúzóul Grolyó Attila, majd gyorsan hozzátesszi: – Fordítva ez sajnos nem működik. Én kipróbáltam.

Ismerjük meg egymást

ime